

Noves veus a LaBreu

Quan LaBreu Edicions va néixer amb la voluntat de crear una col·lecció de poesia que omplís un espai que consideràvem que els grans grups editorials havien abandonat i que altres col·leccions de poesia no podien acabar d'omplir, ho vam fer amb uns objectius molt clars. A través de l'edició, volíem donar a conèixer un seguit d'autors que, per la seva joventut o per les seves particularitats, quedaven al marge dels grans premis i de la poesia més o menys oficial que es podia trobar a les lleixes de les poques llibreries on encara es pot trobar poesia catalana —més enllà de Miquel Martí i Pol o Joan Margarit.

Tot això implicava apostar per autors joves, o molt joves, però també per autors que havien quedat arraconats per les voluntats canonitzadores, malgrat tenir una obra publicada d'indiscutible qualitat i interès, malentesa o desatesa per crítica i patums, o simplement ignorada pel món editorial però amb un trajecte interessant i exitós en el cada dia més reviscolat panorama de l'oralitat. Així, veus imprescindibles com les de Jordi Vintró, Lluís Urpinell, Francesc Garriga, Carles Sanuy o Josep Ramon Bach, se sumaven a l'estrena d'autors madurs encara inèdits com Andreu Subirats, Daniel Busquets o Felip Costaglioli (que havia publicat en francès i anglès però era un total desconegut en la nostra llengua). Tot això se sumava a la nostra aposta per les veus més joves que pensàvem que podien aportar visions noves, tendències noves, a una poesia catalana necessitada de poètiques que ampliessin horitzons.

En aquest sentit, s'han donat tres fenòmens que a nosaltres ens semblen molt significatius i que, en molts sentits, han girat al voltant de la importància que ha tingut el bar Horiginal i els cicles de poesia que fa anys que omplen el local cada dimecres de poetes i de gent interessada en la poesia.

El primer fenomen és de justícia. Francesc Garriga, que ara ha fet 80 anys, ha hagut d'esperar tot aquest temps perquè la seva obra fos reconeguda i, curiosament, ho ha hagut de ser quan tota una generació de poetes joves han sabut veure en la seva poètica allò que els seus contemporanis no van voler veure-hi. La veu de Garriga és tan sorprenentment particular, tan diferent i original, tan desmarcada del que qualsevol de les generacions que li han estat contemporànies han fet, que ningú no hi va reparar, deixant a part la incomoditat, per incomprensió, que la seva actitud sempre ha escampat. Però quan els poetes més joves, lliures d'actituds competencials, han entès aquesta poètica, Garriga s'ha convertit en un referent absolut, potser un dels més importants i més influents en les generacions que han nascut des de la meitat dels seixanta fins a les que tot just surten ara de l'ou.

El segon fenomen va lligat, en certa manera, a l'antologia *Pedra foguera*, on un munt de poetes molt joves es reivindicaven i es donaven a conèixer i alguns dels quals formen part, també, del nostre catàleg perquè consideràvem que eren veus que calia tenir en compte. Així, Josep Pedrals, Andreu Galan, Jaume Pons Alorda, representarien una generació de poetes amb referents i poètiques tan diferents que difícilment podríem parlar de generació, si no fos per una qüestió d'edat. Això sí, si alguna cosa els agermana en aquest sentit és que tots són deutors de la tradició: del barroc i la tradició més clàssica; d'Estellés; i, també, d'Andreu Vidal, entre d'altres. Res més que això i una actitud vital davant la poesia, una mena de combativitat oral carregada de compromís poètic, és el que els podria convertir en generació.

El tercer fenomen és el d'un grup de poetes joves que, de sobte, apareixen amb unes veus del tot noves, diríem que modernes, o postmodernes, que desperten un interès desmesurat entre un públic no avesat a la poesia però sí a les noves vies de comunicació digital (blogs, twitters, etc.) i que el món de la crítica ha ignorat perquè no han sabut ubicar. Són un grup de poetes (Silvie Rothkovic, Albert Forns, Anna Gual...), els referents dels quals no són la nostra tradició poètica sinó altres mons creatius: la música culta, clàssica i contemporània, l'art contemporani, el cinema..., la qual cosa ha generat un llenguatge poètic del tot nou, del tot innovador i, alhora, fascinant i pel qual a LaBreu apostem d'una manera molt especial perquè pensem que són els veritables creadors de noves possibles tendències en un món on el deute amb la tradició cada vegada permet menys marge d'innovació i tendeix més a la repetició. El seu llenguatge és nou, és sintètic, porta una càrrega visual potentíssima, explica coses però defuig la narrativitat, és abstracte però genera emocions molt clares, pot ser fosc però enlluerna, i juga amb el llenguatge. Al capdavall, aconsegueix aquella aparença de senzillesa que deriva de la complexitat més aguda.

I anys després, aquesta voluntat d'obrir un espai a noves veus la vam voler ampliar al món de la narrativa.

Com passa amb la poesia, per a un autor novell donar-se a conèixer esdevé una lluita èpica contra la indiferència editorial: la dificultat de guanyar premis que no estan a l'abast de noms desconeguts i la dinàmica devoradora que els mitjans nous i la producció literària com a producte de masses genera en un món on les coses són novetats un dia i el següent passen a l'oblit. Nosaltres teníem localitzats alguns autors que ens semblava que mereixien que fossin descoberts per un públic exigent, atesa la qualitat i l'ambició literària de la seva obra. Tampoc no estàvem tancats a una qüestió d'edat, però els tres primers títols eren primeres obres en narrativa de tres autors molt joves i, una vegada més, seria un error parlar de generació, perquè si alguna cosa ens sembla que defineix les veus més recents de la nostra literatura és l'individualisme que les caracteritza.

Hi pot haver, i hi ha, una relació possiblement motivada per qüestions generacionals, tant a nivell humà com pel fet de compartir pulsions creatives, entre Joan Todó, Max Besora i Jordi Nopca, però a nivell d'obra partim de conceptes totalment distants quant

a estètica i quant a concepte. Tot això ens fa pensar que, entrats en l'era de la digitalització, l'experiment dels *Imparables* podria ser el darrer cas d'un grup de creadors que es podria considerar generació, tot i que partint d'estètiques també prou diferenciades i, una vegada més, recolzant-se més en l'actitud artística i vital que en la voluntat estètica.

En el cas dels nostres autors, els referents i les intencions són del tot dispars. Només cal comparar la voluntat perfeccionista, en el sentit més clàssic, de l'expressió literària de Joan Todó, amb el rupturisme quasi experimental de Max Besora, i tot això amb la frescor postmoderna amb tocs surrealistes de Jordi Nopca. Cada un d'ells convertit en un franc tirador, cadascun apuntant en direccions diferents des del terrat de cadascun; tots ells, però, amb un objectiu que els convoca en el mateix grup, el de la qualitat literària, el fet d'apostar per fer literatura de veritat des de la individualitat. No oblidem que es tracta d'una *generació* que ha crescut en una democràcia que ha desactivat lluites socials, agrupacionismes i reivindicacions que fomentessin el col·lectivisme; que ha desinflat idealismes i que ha descobert noves vies de relació que, facilitant la comunicació, han tendit a l'aïllament a què ja apuntava l'individualisme de la postmodernitat.

Si t'ha agradat aquest article i vols rebre informació dels pròxims que publiquem, envia'ns el teu nom i el teu correu electrònic.

He llegit i acceptat les condicions establertes en l'[avís legal](#) i [política de privacitat](#).

Marc Romera

